

ARDEALUL JURIDIC

REVISTĂ DE DREPT ȘI DE UNIFICARE LEGISLATIVĂ, DOCTRINĂ,
JURISPRUDENȚĂ, LEGISLAȚIEI COMPARATĂ

ORGAN OFICIAL AL PUBLICAȚIUNILOR JUDECĂTOREȘTI DIN ARDEAL ȘI BANAT

Revista apare regulat la 1 și 15 a
fiecărei luni, afară de lunile de
vacanță (Iulie și August) când va
apărea numai o singură dată pe
lună.

Abonamentul:

Pentru autorități, bănci, inst. t. fin. avocați etc.	
Pe un an	100 Lei
Pentru magistrați pe an	80 "
Pentru studenți pe an	60 "
Un număr simplu	5 "
Un număr dublu	7 "
Un număr vechiu	10 "

Redacția Strada Băii No. 13. — Ad-
ministrația: Str. Regina Maria Nr. 34.
(Radio Reclam România S. A.) unde
se primesc abonamente și ori ce
cereri de adție.

SUMARUL

1. Despre Cărțile Funduare (ur-
mare) de Ștefan Laday
2. Jurisprudența Hotărâri Civile
și Penale. Adnotări de V. M. Dimitriu
3. In jurul unificării legislației.
Dicționar Juridic
4. Rezumate din Monitorul Oficial
Jurământul avocaților
5. Partea oficială. — Publicații ju-
decătorești din Ardeal și Banat

Despre cărțile funduare.

(urmare)

Forma cărților funduare

După cum vom vedea mai jos, când s'a
introdus sistemul cărților funduare, s'a dresat
câte un proces-verbal despre fiecare imobil
și s'a făcut și o hartă pentru a arăta situația
forma și întinderea imobilelor. Aceste procese
verbale aveau trei pagini ¹⁾, semnate cu litere,
A, B, C.

Pe pagina A se înscrisa *statul* imobilului
și anume:

- în prima coloană: numărul curent,
- în a doua coloană: numărul cu care imobi-
lul era în semnat pe hartă (numărul topografic),
- în a treia coloană: cultura (arătură, pă-
șune etc.) și situația locală (în care parte a
țarinei comunei este situat),
- în a patra coloană: întinderea în iugăre
și stânjeni pătrași ²⁾,

1) Despre sarcinile vechi nu vorbim.

2) Un iugăr cadastral = 1600 stânjeni pătrași = 5760
metri pătrași = 0,5760 hectari.

S'a lăsat o coloană pentru observațiund
Toate imobilele ce unul și acelaș pro-
prietar avea într'o comună (d. e.) o casă, o
arătură, o grădină, o pășune etc.) se înscriau
în acelaș proces verbal. Fiecare imobil care
se poseda într'o bucată (d. e. fiecare casă,
fiecare arătură delimitată) se numerota pe
hartă; un astfel de imobil se numeste *parcelă*,
Tot pe pagina A se înscrisa numele pro-
prietarului.

Pagina B a rămas deocamdată goală.
Ea era destinată ca schimbările ulterioare ale
dreptului de proprietate să fie înscrise acolo.

Pagiua C era destinată pentru înscrierea
sarcinilor (drepturile de ipotecă, servituțiile,
sarcinile reale, locațiunea etc.)

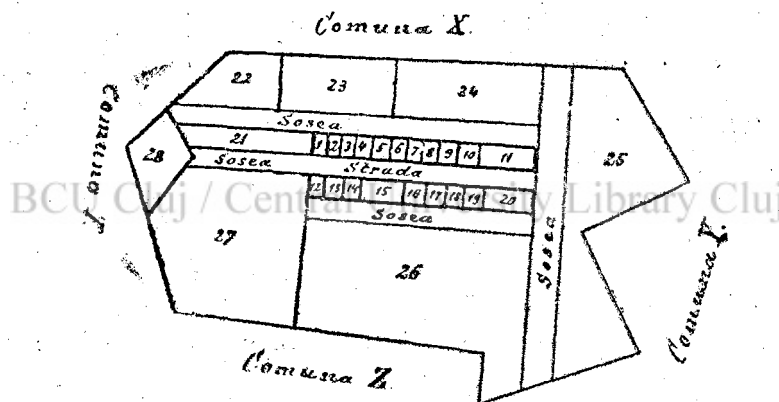
Aceste procese verbale erau provizorii,
scopul lor fiind numai ca pe baza lor să se
poată redacta cărțile funduare. Având însă în
vedere, că aceste proces verbale cuprindeau
toate elementele cărților funduare și că au
fost făcute cu multă îngrijire și conștiință,
s'a constatat cu vremea că circulația imobi-
lelor se poate face foarte exact și pe baza
lor. Deci, redactarea cărților funduare nici
nu s'a început timp de vre'o 30—40 ani, așa
încât în cea mai mare parte a țării nici acum
nu sunt cărți funduare (definitive) ci numai
aceste procese verbale, pe cari le numim *pro-
tocoale funduare*. Ele au toată exactitatea căr-
ților funduare definitive în ceea ce privește
raporturile de drept.

Când aceste protocoale se făceau, mă-
surătoarea imobilelor nu se făcea cu instru-
mente exacte trigonometrice. Deci hărțile ne
sunt cu totul exacte. În unele ținuturi acest

hărți erau destul de bune, în altele foarte primitive. Pentru acest motiv și pentru a putea fixa impozitul pe imobile, acum vr'o 45 ani s'a început *măsurătoarea cadastrală*, adică măsurătoarea exactă trigonometrică a pământului. Era o muncă uriașă pe care Ungurii au savârșit-o firește întâiu în ținuturile maghiare, neglijând părțile locuite de celelalte națiuni. Acolo unde aceasta s'a făcut, s'au constatat toate schimbările (desmembrările, schimbarea culturii, etc.) și numărarea parcelor se începă din nou; se făceau hărți exacte cu cea mai mare precizie (*hărți cadastrale*), cari în urma noii numerotări a parcelor arătau — firește — alte numere topografice, decât acele înscrise în protocoalele funduare. Urma înlocuirea hărții vechi cu harta cadastrală și înlocuirea protocoalelor funduare cu registre ce să arate aceleași date cari figurează în harta cadastrală; aceste registre sunt *cărțile funduare definitive*. Pentru a le redacta, după

întocmirea hărții cadastrale, se făceau *proiecte de cărți funduare* ca să se constate schimbările față de protocoalele funduare; deasemenea se dresau la fața locului procese verbale asupra acestor schimbări, iar după aceste lucrări pregătitoare s'au redactat *cărțile funduare definitive*, cari după cele spuse se deosebesc de protocoalele funduare prin faptul că sunt bazate pe o măsurătoare exactă și că toate înscrierile din protocoalele funduare cari cu vremea și-au pierdut puterea (prin radiare), sunt eliminate. (Aceste cărți funduare definitive arată și venitul net al imobilului, dar această coloană și-a pierdut actualitatea în urma noilor legi de impozite).

Tot așa protocoalele funduare ca și cărțile funduare definitive s'au făcut pentru fiecare comună în parte. Toate comunele au hotare (fruntarii) fixe, exact delimitate de ale comunelor învecinate. Luăm d. e. comuna M. Harta arată următoarea situație:

După cum vedem în comună sunt 20 case și 8 bucăți de pământ. Casele le numim *întravilane* (fiind în interiorul comunei), pământurile le numim *extravilane* (fiind în partea exterioară a comunei). Numirile 1—28 sunt *numerile topografice*. Dacă d. e. X. Y. avea casa Nr. 7 și bucățile de pământ No. 22 și 26, se întocmea un protocol funduar în modul următor:

Nr. de ordine	Nr. topografic	Cultură și situația	Înlinderea	Observ.
1	7	casă cu grădina casei	— iug. 600 st. p.	
2	22	arătună lângă șosea	10 „ 25 „ „	
3	26	Pășune lângă sat	80 „ 15 „ „	

(Se înțelege că nu există nici un sat care să nu aibă decât numai 28 bucăți de pământ):

Și cărțile funduare definitive s'au făcut în asemenea mod.

Dacă presupunem că cele 28 bucăți apar-

țineau la 13 proprietari, se făceau 13 protocoale funduare. La redactarea cărților funduare definitive (dacă nu era nici o schimbare), se făceau deasemenea 13 coale, iar aceste 13 coale împreună fac *cartea funduară a comunei M*. Cele 13 coale se numesc deasemenea *cărți funduare*, dar pentru a exprima că nu este vorba de întreaga carte funduară a comunei, le vom numi *coale funduare definitive* (ungurește „betétek“). Deci cartea funduară definitivă a comunei M. constă din 13 coli funduare definitive.

Cărțile funduare sunt întregite prin *lista de parcele* având trei coloane:

Prima cuprinde numerile de parcele (topografice) în ordine matematică 1, 2, 3 etc).

A doua cuprinde numărul colii funduare în care acel nr. topografic este înscris.

A treia arată schimbările.

În exemplul nostru presupunând că X. Y. are coala funduară Nr. 1, lista de parcele ar arăta următoarea:

Coloana I.	Coloana II	Coloana III.
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7	1	
8		
etc.		
22	1	
23		
24		
25		
26	1	

Să vedem acum o coală funduără definitivă:

Nrul coalei funduare definitive 202.

Numele comunei
Mociu

A)

Foaia de posesiune

Nrul de ordine	Nrul topografic	Cultura și situația locală	Întinderea cadastrală		Venitul net cadastral		Observ.
			iu-găre	stâng. patr.	Lei	bani	
		I. Avere sesională ¹⁾					
1	112	Casa Nr. 105 cu curte	—	420	80	—	în favoarea casei Nr. topogr. 112 ser. vitile de cărare asupra arăturii din C. f. 102 n. topogr. 1342 sub C. 3.
2	345	Pomet	1	1340	30	—	
3	1109	Arătură în postata la Biserica	18	1531	640	—	
4	1350	Pășune în postata ¹⁾ la Moară	5	14	62	30	
5	1406	Arătură lângă podul mare Se mai (tne de această moște 118-12600 din pășunea cu Nr. topografic 1258. Vezi coala funduără Nr. 642.	7	150	280	—	
		II. Avere nobilitară ¹⁾					
1	703	Arătură lângă șosea	68	15	3420	—	Abnot. B.9.10.
1	662	Arătură în postata Valea Mare	11	142	403	—	
2	678	Arătură în post. Valea-Lungă	32	10	1805	17	Abnotare B. 12.
3	614	Vie în postata grădinilor	3	1412	75	—	
4	972	Vie în postata la Biserica	2	62	68	—	
5	1004	Vie în postata la Moară	3	10	72	24	
6	678.a	Arătură în post. Valea-Lungă	26	—	1232	—	
7	972.a	Vie în postata la Biserica	1	62	40	—	

1) Explicarea acestor expresii urmează mai în vale.

B)

Foaia de proprietate

Nr. curent	B (foaia de proprietate)	Observațiuni
1	Ioan Pop pe baza localizării originale (10 Maiu 1871. No. 238.)	La B. 1. transcriere B. 2. 3.
2	Pres. 25 Mai 1912. Nr. de înregistrare 1543. Pe baza contractului de vânzare încheiat înaintea notariului public Ștefan Meșeu în Mociu la 3 Mai 1921 cu Nr. 82 se întabulează dreptul de proprietate cu titlul de vindere cumpărare în părți egale asupra imobilelor înscrise în foaia A în favoarea lui Petru Balașiu și soția sa: Elisabeta Balașiu născ. Nestor	La B. 2. transcriere B. 4. 5. 6. Dreptivdual B. 7.
3	Pres. 10 Dec. 1913. N. J. 3246. Pe baza deciziunii definitive a judecătorei de ocol Mociu ca instanță succesorală din 3 Dec. 1913 cu No. 2754 se întabulează dreptul de proprietate cu titlul de moștenire, asupra părții lui Petru Balașiu din imobilele înscrise în foaia A. în favoarea minorului Francisc Balașiu în $\frac{1}{2}$ parte (jumătate) minorei Catarina Balașiu în $\frac{1}{4}$ parte și minorei Ana Balașiu în $\frac{1}{4}$ parte	La B. 4. radiarea notării minorității B. 8. La B. 5. radiarea notării minorității B. 15. La B. 5. transcriere B. 17. 18.
4	Toldeodată se întabulează asupra acelor așimobile dreptul vidual de uzufruct în favoarea văduvei Elisabeta Balașiu născ. Nestor.	La B. 7. radiarea B. 15.
5	Pres. 16 Iunie 1914 No. 2116 Pe baza actului de nastere eliberat de ofișerul stărei civile în Mociu la 14 Iunie 1914 se notează încetarea minorității lui Francisc Balașiu	
6	Pres. la 12 Iulie 1914 No. 2342. Pe baza contractului de vânzare încheiat înaintea notariului public Dr. Laurențiu Nestor în Cluj 18 Mai 1914 cu No. 943, aprobat cu deciziunea sedriei orfanale a județului Cojocna la 7 Iulie 1915 cu No. 3413, văzând	

Nr. curent	B (foaia de proprietate)	Observații
10	declarația văduvei Elisabeta Balășiu născ. Nestor din 18 Mat 1914 precum și schișa prezentată, din arătura cu nr. topografic 678, parcela 678/b cu întinderea de 6 iugăre 10 stânjeni pătrași se transnotează scutită de dreptul vidual în foaia funduară No. 72 în favoarea lui Ioan Motoc, iar restul de 26 iugăre se renotează cu nrul topografic nou 678/a intabulându-se ca proprietate a proprietarilor fostei parcele întregi	
11 12	Pres. la 18 Aug. 1914 No. 2836, Pe baza contractului de vânzare încheiat înaintea notariului public Dr. Joan Cosma în Cluj la 20 Iulie 1914 cu No. 872, aprobat cu deciziunea sedrii orfanale a județului Cojocna 6 Aug. 1914 cu No. 3643. precum și a declarației văduvei Elisabeta Balășiu născ. Nestor din 20 Iulie 1914 precum și a schișei prezentate, din via cu nr. top. 972 parcela 972/b cu întinderea de 1 iugăr, scutită de dreptul vidual, se abnotează și se transnotează în foaia funduară No. 693 în favoarea lui Emil Zacharie, iar restul de 1 iugăr 62 st. □ se renotează cu noul nr. top. 972/a intabulându-se pe ea dreptul de proprietate a proprietarilor fostei parcele întregi	La B. 11, 12. Declarație de a intenția procesul de radiere B. 13.
13	Pres. la 30 Aug. 1914 No. 2906. Pe baza acestei cereri se notează declarația lui Francisc Balășiu de a avea intențiunea a să intențeze procesul de radiere în contra abnotării și transcrierii făcute cu dec. No. 2836 sub B. 11. 12.	Radiere B. 14.
14	Pres. 20 Martie 1915. No. 1432. Pe baza actului de încetare din viață eliberat de ofițerul stărei civile din Mociu la 12 Octombrie 1914 dreptul vidual al văduvei Elisabeta Balășiu născ. Nestor, înscris sub B. 7 se radiază	

Nr. curent	B (foaia de proprietate)	Observații
15	Pres. 20 Maiu 1915 No. 1618. Pe baza acestei cereri, notația intenției de a porni procesul de radiere sub B. 13 se radiază.	
16	Pres. 26 Maiu 1915 No. 1634. Pe baza extractului de registru eliberat de ofițerul stărei civile din Mociu la 20 Mai 1915 se notează încetarea minorității Catarinei Balășiu	
17	Pres. 25 Iulie 1915. No. 1946. Pe baza contractului de vânzare eliberat în Mociu la 20 Iulie 1915 dreptul de proprietate asupra părții Catarinei Balășiu din imobilele înscrise în foaia A se prenotează cu titlul de vindere — cumpărare în favoarea lui Ștefan Ladescu	Preț de cump. 6000 lei
18	Pres. 30 Iulie 1915 No. 2020. Pe baza contractului de donațiune încheiat în Mociu la 28 Iulie 1915 dreptul de proprietate asupra părții Catarinei Balășiu din imobilele înscrise în foaia A se intabulează cu efect pendinte de nejustificarea prenotării sub B. 17. în favoarea lui Ioan Iancu	Notarea procesului B. 19.
19	Pres. 20 Aug. 1915 No. 3942. Pe baza acestei acțiuni se notează intențarea procesului de radiere de către Catarina Balășiu contra lui Ioan Iancu privitor la intabularea dreptului de proprietate sub B. 18.	

C)
Foaia de sarcini

Nr. curent	Sume		Observații
	L.	b	
1	6000	—	Pres. 20 Iunie 1916 No. 2134 Pe baza titlului de obligație eliberat de Francisc Balășiu în Cluj la 18 Iunie 1916 dreptul de ipotecă până la concurența capitalului de împrumut de 6000 Lei, cu dobânzi de 8% și cu scadența la 18 Iunie 1915 se intabulează pe partea de sub B 4 a lui Francisc Balășiu din imobilele de

Nr. curent	Suma	Observațiuni
1		
2	9000	Acordare de prioritate 3. Subipoteca 4.
3	9000	Radiere 5.
4		
5		

Să ne orientăm în această c. f.

Pe foaia A. parcelele 678 și 972 sunt subliniate. Sublinierea înseamnă că înscrierea nu mai există. În adevăr, găsim lângă aceste

înscrieri: „abnotare B. 9. 10.“ și „abnotare B. 11. 12.“ Sub B. 9. 10. găsim că parcela 678 a fost desmembrată, o parte a fost vândută parcela 679 a fost împărțită în două părți: 678 a și 678/b, din cari a doua fost transnotată în altă iar prima a fost înscrisă (rămânând proprietatea foștilor proprietari) în aceeaș c. f. (vezi în foaia A. sub 6.) în care fusese și parcela veche, care la rândul ei a fost suprimată.

Acelaș lucru se poate constata la parcela 972.

Trecem la foaia B. Cine este proprietarul. Se vede din B. 1., că atunci când s'a redactat primul protocol funduar, proprietarul era Ioan Pop. (B. 1.) Însă, la observațiuni găsim: „transcriere B. 2. 3.“ La B. 2. găsim: „la B. 2. transcriere B. 4. 5. 6.“, iar la B. 3. nu găsim nimica. Deci B. 3. există și actualmente neschimbat, adică $\frac{1}{2}$ parte din imobil este proprietatea Elisabetei Balașiu născ. Nestor, căci întreg imobilul a fost proprietatea în părți egale (vezi înscrierea B. 2. 3.) a lui Petru Balașiu și soție, deci Elisabeta B. avea și are și acum $\frac{1}{2}$ parte. Partea lui Petru Balașiu a trecut după moartea lui (B. 4. 5. 6.) asupra celor 3 copii ai lui. Francisc, Catarina și Ana, din cari Francisc a moștenit $\frac{1}{2}$, iar fetele câte $\frac{1}{4}$ parte. Din aceste înscrieri la înscrierea B. 4. (Francisc B.) și B. 6. (Ana B.) nu este observațiunea „transcriere“, deci sunt în vigoare.

Conform acestora, din imobile

Elisabeta Balașiu are $\frac{1}{2}$ parte,
Francisc B. are $\frac{1}{4}$ parte,
Ana B. are $\frac{1}{8}$ parte,

iar partea Catarinei B. nu mai este pe numele ei: „La B. 5. transcriere B. 17. 18.“ Sub B. 17. găsim că Stefan Lădescu a cumpărat această $\frac{1}{8}$ parte cu 6000 lei la 20 Iulie, dar trebuie să fie vre'o greșală, pentru că dreptul de proprietate nu s'a „intabulat“ ci numai „prenotat“. În adevăr, găsim B. 18. că și Ioan Iancu a cerut și obținut intabularea pe baza unui contract de donațiune. Această intabulare s'a făcut cu rezerva ca prenotarea de sub B. 17. să nu fie justificată (în care caz se va radia). Deci proprietatea lui Stefan Lădescu depinde de justificare: dacă prenotarea va fi justificată, ea se va schimba în intabulare și intabularea făcută în favoarea lui Ioan Iancu va fi radiată; dacă prenotarea nu va fi justificată, ea va fi radiată și proprietatea lui Ioan Iancu va fi definitivă.

Din înscrierea B. 15. reiese că Elisabeta

Balaşiu a murit. Ea figurează încă în c. f. căci procedura succesorală nu s'a terminat. Deci proprietarii sunt:

Moştenitorii (deocamdată necunoscuţi) ai

Elisabetei Balaşiu în $\frac{1}{2}$ parte,

Francisc Balaşiu în $\frac{1}{4}$ parte,

Ana Balaşiu în $\frac{1}{8}$ parte,

iar pentru $\frac{1}{8}$ parte proprietatea este discutată între Stefan Ladescu şi Ioan Iancu.

Trecem la foaia C.

Din coloana 3 vedem că imobilul este grevat cu 15.000 lei. (Cele 9000 de sub C 3 sunt radiate). Din înscrierile reiese că numai partea lui Francisc B. este grevată, deci părţile celorlalţi proprietari sunt scutite de sarcini.

Pentru a termina acest capitol, trebuie să mai amintim că c. f. se ţin la judecătoriile de ocoale. Înscrierile se ordonă de regulă de către judecător şi se fac de către „conducătorul” de carte funduara care trebuie să depună un examen de capacitate. Părţile nu pot înscrie nimic în c. f.

III.

Izvoarele de drept.

I. Pentru dreptul material: codul civil austriac cu toate modificările sale ulterioare. Codul austriac este în vigoare pe întregul teritoriu fost unguresc în ceea ce priveşte normele de drept ce sunt în legătură cu înştiţuţiuţea cărţilor funduare. Deci, nu numai în Ardeal, ci şi în Bihor, Satu-Mare, Maramures.

II. Pentru dreptul formal:

a) în Ardeal; ordonanţa din 5 Februarie 1870 cu No 264—I. M. E.

b) pe celelalte teritorii foste ungureşti: ordonanţa din 15 Decembrie 1855.

Acese două ordonanţe le numim: Regulamente. Noi vom lucra pe baza ambelor, numind ordonanţa din 1870 R. A. iar ord. din 1855 R. M.

Acese regulamente fundamentale sunt întregile printr'un şir de regulamente şi ordonanţe.

III. Pentru redactarea cărţilor funduare definitive:

Legea XXIX—1886 despre redactarea cărţilor funduare definitive, modificată prin legile XXXVIII—1889, XVI—1891, XXIX—1892, XV—1900.

IV. Alte legi de mare importanţă: XXXV—1900, VII—1908, XXXIX—1908; V—1909, X—1913.

V.I

Literatură

Mészáros: Telekkönyvi törvény 1857

Rényi: Telekk. tv. magyarázata 1862

Halmosy: Telekk. rendszer 1865

Fiedler: Telekk. eljárás 1866

Fiedler: Telekk. tv. 1871

Schnierer: Telekk. eljárás Ed. II. 1871

Kassay: Magyar—erdélyi tkv. 1871

Herceg: Telekk. rendtartás Ed. IV. 1891

Zlinszky: Telekk. rendtartás Ed. V. 1895

Káplány: Telekkönyv 1890

Sághy: Telekkönyv 1898

Börcsök—Sebess: Telekkönyvi jog 1905

Huf: Magy. telekk. rendtartás Ed. IV. 1912

Láday: Telekkönyvi jog compendiuma

Ed. VIII. 1918

Pentru dreptul material cea mai monumentală lucrare în întreaga literatură mondială: *Zsögöd*. Telekkönyvi szolgáltatás. Ed. II. 1901 O capodoperă admirabilă şi incomparabilă care a transformat întreaga doctrină şi jurisprudenţă şi cu care nici una din operele maghiare, germane şi austriace nu poate fi asemuită.

Pentru dreptul austriac: opera epocală a lui Unger (System), precum şi operele lui Krainz (Ehrenzweig), Stubenrauch, Pfaff—Hoffmann etc. În româneşte o operă foarte importantă: *Negrea* (Drept civil).

Isprăvind cu partea introductivă trecem la tratarea în fond a problemei.

Laday

JURISPRUDENŢA

MATERIE CIVILĂ

Inalta Curte de Casaţie a Justiţiei.
Secţia I.

(Completul pentru Ardeal.)

Decizia Nr. 540—1921

Dos. No. 176/921

Pact Succesoral. Practica în dreptul maghiar.
Condiţiune

CURTEA DE LIBERAND,

Constata, în cauza prezenta principiul juridic este unic decisiv şi anume chestiunea juridică, că oare G... S... a fost îndreptăţit să transmită averea sa intimalei nasc A. L. Sori ba? Desti după practica dreptului ungar este principiu de drept ca în contractul de creditare trebuie să se exprime abdicarea (*renunţare la*) de revocare, căci la din contra nici una din părţile contractante n'au drept a absta (*renunţa*) unilateral delă contract, totuşi decarece contractul făcut

în document de notarul public în Faget la 20 Maiu 1904 contract de ereditare în toată forma; în acest contract G. S. nu s-a susținut dreptul de dispunere, și tot în acest contract cu învoirea lui P. T. și E. T. așa dispune pentru caz de moarte, ca partea celui mort în lipsa de descendenți, trece la soțul supraviețuitor, prin urmare murind soția E. S. maritata T. fără descendenți partea sa din realitate a trecut la bărbatul ei P. T. este deci evident, ca G. S. nă avut drept a dispune despre aceasta parte a realității. Este dovedit, ca G. S. a reposat și unica erede e a sora lui A. S. mar. L. prin urmare intimata A. L. numai aceia jumătate din quota lui G. S. a putut, o castiga, care nu era transmisă lui P. și E. T. pentru aceste motive Curtea.

PENTRU ACESTE MOTIVE

Stramuta (*reformează*) în parte sentința tribunalului Lugoj No. 1920. C. 1712—10. și enunța *hotărâste* ca din realitățile luate în protocol (*proces verbal*), cartilor funduare din Birchis No. 244 de sub Nr. A. I. 1—6 și parcelele 254, 841, 1123, 1301, 1578, și 1740—14 (una a patra parte) din cota de jumătate, indusa (*trecută*) sub B. 5 pe numele lui, G. S. jumătate parte formează proprietatea exclusivă a lui P. T., care se autorizează, ca pe baza sentinței prezente să poată cere direct la cartea funduara transcrierea proprietății pe numele seu. Totodată îl obligă pe T. ca în termen de 15 zile sub rigoare de execuțiune să predea în posesiunea intimitei, nascuta S. 14 (una a patra) parte din întreaga parcelă întravilana de sub No. top. 254.

Adnotări. Dreptul civil din vechiul regat nu admite pactele succesoriale. În dreptul maghiar și austriac, pactul succesoral are efectul că testamentul ulterior nu este valabil. Pactul succesoral nu împiedică partea să dispună în mod valabil între vii. Se deosebește de donațiunea mortis cauza prin faptul că este revocabil.

Curtea de Apel Timisoara

Sentința No. C. II. 508/10—44.

Nevalabilitatea contractului din cauza cu comerțul nu era liber.

Tribunalul Timisoara respinge acțiunea pentru că în timpul incheierii contractului mărfă cumpărată (zahăr) nu era în comerț liber. Față de această sentința:

CURTEA DE APEL:

Reformează sentința primei instanțe, dispune întoarcerea dosarului afacerii la tribunal, căruia ordina de a desbata și a se pronunța în fond;

MOTIVARE:

În contra sentinței primei instanțe reclamantul a înaintat apel; în privința cererii, respective și contracțării părților Curtea se refera la procesul verbal.

Curtea a acceptat starea de fapt cuprinsă în sentința tribunalului cu acea complectare, ca a recercat (*cerut*) senatul orașenesc Timisoara pentru deslusirea referitoare la aceia, ca zahărul la timpul din chestiunea a fost obiect de circulațiune liberă sau nu.

După rescriptul (*adresa*) orașului Timisoara No. 24791/1920 în circulația s'a putut capata zahăr în mai multe locuri și punerea în circulație a acestuia autoritățile n'au urmărit-o, deoarece le-apărul bine, ca se poate capata zahăr.

Pe baza acestui rescript Curtea stabilește, ca la timpul (*de*) 30 și 31 August și 1 Septemvrie cumpărarea și vinderea zahărului n'a fost interzisă, deaceia nu există o afacere ilicită între parti deci tribunalul a stabilit greșit această și în consecința a trebuit reformata sentința și a stabilit ca cererea reclamantului nu se poate respinge numai pe considerentele invocate în sentința tribunalului; a trebuit ordonat tribunalului să desbata continuative (*în continuare*) procesul în fond și să aducă (*pronunțe*) o hotărâre nouă.

INALTA CURTE DE CASATIE SI IUSTITIE.

Deciziunea No. 419. SECTIUNEA III. Dosar Mo. 1797.

Asupra recursului făcut de pârât; E întemeiata plângerea de reviziunea ca instanța de apel împotriva scriptelor, respective cu interpretarea gresită a documentelor anexate sub 7 și 9 la dosar prin deducțiune inexactă a stabilit ca în timpul dela 30 August și 1 Septemvrie 1919 n'a fost prohibit (interzis) comerțul liber cu zahărul, și ca prin urmare e inexactă și concluziunea de drept ca vânzarea cumpărarea din pricina nu constituie o afacere, un act de drept ilicit; pentruca e fapt de notoritate publică ca în baza ordonanțelor liberate de guvernul maghiar zahărul a fost scos din comerțul liber, și să putea vinde și cumpăra numai în baza bonurilor respective permiselor speciale liberate de autoritățile în drept; mai departe ca această ordonanța a fost menționată și n'a fost scoasă din vigoare nici din partea Consiliului Dirigent, în fine, ca această prohibiție numai cu (*la*) finea anului 1919 a fost ridicată din vigoare, și s'a admis comerțul liber cu zahărul; iar în anexele menționate din partea serviciului fireal și

primăria oraşului Timişoara să confirme intru toate acestea spuse, zicându-se ca în chestiune, când s'ar fi încheiat actul de drept din pricina că zahărul n-a fost obiect de comerţ liber nici nu se putea cumpăra ori furniza în cantitate mai mare decât numai cu permis special, şi în fine anului 1919 s-a eliberat, prin urmare deci din toate acestea exact în mod logic şi juridic numai concluziunea aceea se poate trage, ca în timpul în chestiune a fost interzis comerţul liber cu zahărul, acesta a fost scos din libera circulaţie, în consecinţa, ca afacerea, actul de drept din proces prin care reclamantul la 30 August 1919 cumpărase iar păratul vându-se 10000 Kgr. zahăr fără permisiunea autorităţilor în drept — este ilicită şi ca atare în baza dreptului civil general maghiar care în sensul §-ului I. din cod. com. maghiar trebuie a se aplica şi în afacerile şi cauzele comerciale e nevalabilă şi fără efect de drept.

Iar împrejurarea certificată în scripta primăriei (anex 9) ca locuitorii, când primăria n-a dispus de zahăr suficient pentru aprovizionarea populaţiei, cumpărau zahăr de unde puteau, şi autorităţile n-au urmarit aceste fapte de contravenţie, nu schimbă intru nimic adevărata stare de fapt şi de drept ci există conform celor dezvoltate mai înainte şi din acea împrejurare exact în mod logic şi juridic nu se poate trage concluziunea, ca în timpul în chestiune n-a fost prohibit comerţul cu zahăr, liber; prin urmare ca pretiusa afacere din proces ar constitui un act de drept licit, valabil; Din aceste motive fiind cererea de revizuire admisibilă luând în considerare ca în baza unui act de drept ilicit, nevalabil nu se pot valida drepturi, şi la validitatea acestora judecătorii nu pot da concursul lor: deci acţiunea neavând substrat şi baza legală; Având în vedere în fine dispoziţiunile §§-elor 543, 508, 425, al procedurii civile.

IN NUMELE LEGII

Admite cererea de revizuire, reformează sentinţa instanţei de Apel respinge acţiunea reclamantului.

MATERIE PENALĂ

Inalta Curte de Casaţie şi Justiţie Secţia II-a

(Complectul pentru Ardeal)

Decizia No. 1217—1921

Doşar. No. P. 1915—921

Nu este sustracţiunea în funcţiune prevăzută de art. 462 c. p., ci se califică drept sustracţiune simplă pedepsită de art. 385 c. p. fapta unui subsecretar

comunal care si-a însuşit sumi de bani încredinţate lui de către locuitori, pentru plata unor cereale ale acestora sosite pe numele comunei. Intr'un asemenea caz fapta n'a fost săvârşită de acuzat în puterea în sarcinilor sale oficiale şi n'a lucrat fraudulos în cadrele competenţei sale de funcţionar. Casarea sentinţei dată de instanţa de fond conform art. 462 pentru greşita calificare conf. art. 385 al 1; b. pr. p. şi art. 33 al 1 IV pr. penale.

Tribunalul Bistriţa prin sentinţa penală No. 719—19—1920 a condamnat pe F. D. substituit de nojar comunal conf. art. 462 c. p. pentru că a încasat mai multe sumi de bani de la diferiţi locuitori din Comuna Y încredinţaţi lui pentru plata grăului şi porumbului sosit pe numele comunei pentru alimentare publică, şi în loc să-i verse conform îndatoririlor la banca din Bistriţa care finanţase această afacere şi-a însuşit banii cheltuiându-i în petreceri şi desfrâu.

Pedeapsa fiind prea mică în urma apelului procurorului, Curtea de Apel Cluj, prin sentinţa No. P. 47—22—1921, a majorat-o (2 ani temniţă grea) menţinând însă aceeaşi calificare a faptului pus în sarcina acuzatului (art. 462 c. p.).

Procesul a venit înaintea Casajiei prin recursul declarat contra sentinţei de către acuzat şi apărătorul său.

După ce înalta instanţă înlătură ambele motive de casare invocate de recurenţi: 1) nerespectarea limitei de pedeapsă prevăzută de lege (art. 385 al. 2 pr. p.) şi 2) omiterea aplicării art. 92 al circ. aten. la stabilirea pedepsei. Casează însă din oficiu sentinţele ambelor instanţe de fond fiind vorba de calificare greşită în defavorul acuzatului conf. art. 385 al. 1, b. pe următoarele considerente:

Se constată însă că instanţele de fond au constatat în fapt că acuzatul în calitate de subsecretar comunal a colectat dela diferiţi indivizi suma de 39565 cor. ca preţul bugetelor liberate de către Banca de Credit şi Hipotecă având însărcinarea de a plăti creditorului această sumă, acuzatul totuşi şi-a însuşit-o pe nedrept folosind-o pentru alte scopuri, contrare destinaţiunii:

Această stare faptică au calificat-o instanţele de fond de defraudare oficială prevăzută în art. 462 al. 2 Cod. pen. Curtea află că astfel fiind instanţele de fond au violat dispoziţia art. 385 punctul I. b. Pr. pen. în ceea ce priveşte calificarea faptei;

Iar fiind această violare de lege în defavorul acuzatului urmează conform art. 385 al. ultim a se observa din oficiu.

Anume infracţiunea prevăzută în art. 462 Cod. pen. conţine două elemente constitutive.

Şi adică ca infractorul să aibă calitatea de funcţionar public cum prevede art. 461 Cod. pen. cum şi aceea ca acela să săvârşească fapte în puterea însărcinării sale oficiale deci să lucreze fraudulos în cadrele competenţei sale de funcţionar.

În speșă unul din criteriile acestei infracțiuni subzista, fiind acuzatul funcționar public.

Lipsește însă elementul deasemenea constitutiv de a fi lucrat în puterea însărcinării sale de subsecretar comunal, nefiind nici un text de lege care ar da ca competență a sa subsecretariatului comunal procurarea de bucate pentru privați și achitarea sumei datorite creditorilor acelora.

Căci cu puterea funcțiunii poate ajunge un funcționar numai la astfel de valori îndatoriri pe cari nu numai că respectivul (*el*) e îndreptățit a le primi și administra, ci e chiar obligat prin (aceasta ca) ce valoare încasată capătă caracterul de avere publică.

Astfel fiind Curtea află că faptul de altcum corespunzător constatat întrunește toate elementele crimei de defraudare prevăzute în art. 355 alin. 1 calificat și penal conform art. 356 și 358 poziția 2 cod. pen.

Pentru aceste motive casează și declară vinovat pe acuzat pentru crimă, defraudare art. 355 c. p. și 91 c. p. și-l condamnă la 2 ani reclusie.

Notă. Interpretând în mod cu totul strict textul art. 462 c. p. se pare că Inalta Curte de Casație are dreptate atunci când califică de sustracțiune simplă (art. 355 c. p.) și nu delapidare în funcțiune fapta unui ajutor de notar care cheltuește pentru sine niște bani strânși de la locuitori și care erau destinați pentru plata unor cereale ale acestora sosite la o bancă ce finanțase pentru ei această afacere. Este drept că locuitorii erau niște simpli particulari și nicăeri legea nu dă în cădere notarului să strângă bani pentru privați și să achite pe creditorii acestora.

Totuși chestiunea comportă oarecare discuțiune din punctul de vedere al calificării în drept al faptului incriminat, mai ales că chiar așa Casația nu îngăduiește calitatea de funcționar public, calitate în care acuzatul a săvârșit infracțiunea ce i se impută. Să lipsească oare în adevăr al doilea element component al infracțiunii în cazul ce ne preocupă acela că agentul n'a lucrat în puterea însărcinării de subsecretar comunal? Să vedem; iată deocamdată ce spune textul art. 462 c. p.:

„Funcționarul public, care delapidază sume, de bani sau alte obiecte de valoare echivalentă, banilor, predate sau date lui în virtutea funcțiunii, sale spre administrare sau păstrare săvârșește, sustracțiune în funcțiune.”

Iată și faptul concret ceva mai detaliat după dosarul tribunalului, constatările căruia au rămas necontrazise: Pentru alimentarea publică a obstei locuitorilor din J. . . . comuna a comandat grâu și porumb prin banca . . . . din B. pe numele căreia a și sosit.

Banca nepunând la dispoziția Comunei bucatele spre a fi împărșite la locuitori, decât după ce

vă fi primit suma cu care le plătitse, trebuia ca Comuna prin funcționarii săi să strângă banii de la locuitori. Acești locuitori erau în adevăr proprietarii acelor cereale însă prin mijlocirea autorității publice „Comuna” și după ce vor fi achitat fiecare partea sa în bani.

Organul autorității publice, funcționarul însărcinat de ea ajutorul de notar, acuzatul, a strâns acei bani de pe la locuitori și în loc să-i predea bancli pentru Comuna cum avea datoria și să elibereze cerealele cuvenite locuitorilor, el isi însușește banii și-i cheltuește în petreceri. Nu a delapidat oare acuzatul suma de bani predată lui în virtutea funcțiunii sale în cazul concret? Desigur că în general astfel de însărcinări nu cad printre îndatoriile notarului, nu sunt înscrise în nici o lege, dar în cazul ce ne preocupă notarul avea îndatorirea și a lucrat în calitate de organ al Comunei săvârșind un act de gospodărie comunală, îngrijind de îndestulirea nevoilor urgente ale populației rurale.

Dar vrea să zica Inalta Instanță în considerente, că banii aceștia puteau fi strânși de preot, învățător sau ori care surtucar al satului și prin urmare dacă s'a întâmplat că acesta a fost notarul, el n'a lucrat îndeplinind îndatorirea oficioasă, nicăeri legea nu-i impune astfel de îndatoriri — ci ca simplu particular și deci răspunde penalicește ca atare. Da, dar repet în cazul concret notarul a lucrat ca organ însărcinat de autoritatea comunală și pentru obștia locuitorilor a căror interese comuna le-a avut în vedere cum de altfel îi era și îndatorirea. Notarul nu s'a angajat fața de locuitori ca particulari; când aceștia i-au încredințat banii ei erau debitorii comunei, care trebuia să plătească la rândul ei banca de credit, care achitase prețul cererealelor și i le pusese la dispoziție cu condiția să i se plătească suma.

Desigur că textul art. 462 este de strictă interpretare; însă ca ori ce text *el* trebuie potrivit cazurilor concrete ce se prezintă în practică. Legiuitorul n'a putut prevedea toate cazurile concrete când a jârmurit îndatoririle notarului comunal. Cazul de a nu impune notarului obligația să lucreze în interesul locuitorilor Comunei când trebuința publică o cere, n'a putut fi intenția legiuitorului. Or, timpurile grele prin care trece țara; cazurile de lipsă de hrană ca și altele de forță majoră chiar de ar fi scapat legiuitorului ele se subînțeleg.

De aceia nu m'am putut împaca cu soiul de argumentare prea matematic și prea riguros, cuvânt cu cuvânt, după text și așa după cum văd redactat articolul 462 c. p. el se pretează la o interpretare mai largă și cred mai potrivita cazului din speșă.

Rămân deci la părerea că acuzatul a săvârșit în adevăr fapta ce i se pune în sarcină în calitate de funcționar public însușindu-și sumele de bani în virtutea funcțiunii cu care fusese însărcinat. Elementul fraudulos agravant de esența crimei de delapidare în funcțiune este prea evident și punctul de vedere al Inaltei noastre instanțe de judecată nu-l cred întemeiat în speșă, juridic ca interpretare de text în general.

V. M. Dim.

In jurul unificării legislației.

La alții. — Franța. Se știe că și în Franța se desbate problema unificării. În Alsacia Lorena este cea mai disperată rezistență contra introducerii dreptului francez. „Revue juridique d'Alsace Lorraine“ a publicat rezoluția societății juriștilor din Alsacia-Lorena, dată cu unanimitate, care declară că procedura civilă franceză nu poate fi introdusă în Alsacia-Lorena. În Comisiunea de unificare din Paris, care constă din 4 membri, numai unul a votat pentru introducerea procedurii franceze, doi au votat contra, iar unul a declarat că procedura franceză poate fi introdusă, însă cu foarte mari concesiuni în favorarea procedurii locale.

Di *Albert Tissier*, consilier la Curtea de Casație din Paris, membru al comisiunii de unificare, spune

următoarele, după cum celim în buletinul, „de la Société de Législation comparée“ din Paris (Livr. 4—14):

»Defectele procedurii noastre pot fi constatate cu atât mai mult cu cât multe legislațiuni străine au procedat la înlăturarea lor prin reforme radicale. Procedura civilă germană din 1877, în vigoare în Alsacia Lorena este mai bine lucrata, mai înțeleaptă, mai bună și în multe privințe mai simplă decât cea franceza. Procedura austriacă din 1894 și procedura maghiară din 1911 sunt și mai superioare chiar și celei germane.«

Italia. Vestitul procedurist, profesorul *Chiosenda* scrie, că ar fi lucru absurd ca ținuturilor anexate Italiei să li se ia procedura excelentă ce au și că Italia trebuie să-și facă o procedură tot așa de bună.

La noi . . . . ?

DICTIONAR JURIDIC

Expresia greșită:

Inspecțiune și dispozițiunile în necs cu acea.

Ministrul de Justiție poate autoriza cu îndeplinirea agendelor în casuri singuratece delegați luați din șirul celor ce stau sub inspecțiunea sa supremă.

Inspecțiunea supremă coprinde în sine și dreptul efectuării nemijlocite a tuturor dispozițiilor aparținătoare sferei de inspecțiune.

Vegherea asupra regularității a conducerii de afaceri, asupra funcțiunii oficioase acelor aplicați și asupra aceleia, ca portarea lor să fie corespunzătoare pozițiunii lor oficioase.

Esemenarea recriminărilor făcute din cauza conducerii de afaceri iregulare sau amenate.

Dispozițiune în privința sistării așa a irigularității și amenării observate precum și în privința revanșării acelor.

Autoritatea de inspecțiune dispun astfel ca prin sușternerea actelor mersul afacerilor din curent să nu pauzeze defeliiu, sau cel puțin pe timp scurt.

Pot să examineze conducerea afacerilor a judecătoriiilor respective a procuraturilor îndrumate sub inspecțiunea lor ori personalmente, ori prin esmisul din șirul acelor, care stau sub conducere nemijlocită.

Esaminare de inspecțiune se poate ținea și în obiectul cauzelor singuratece.

Tablele judecătorești regale sunt îndatorale și fără provocare de a culege datele obvenite observate în sfera Justiției . . . precum și a esperinților câștigate pe terenul judicaturei se vor susține opiniunile lor Min. de Justiție.

Pre aceste date le va susține presedintele inaintia unei comisiuni constatoare cel puțin încă din siese juzi sententiari afară de dânsul.

Expresia de întreprințat:

Inspecțiunea și disp. în legătură cu dânsa.

Poate însărcina în anumite cazuri pe unii delegați aleși . . .

Dreptul de supremă supraveghere contine și puterea de a lua direct orice măsură pentru exercitarea lui.

Supravegherea regulatei conducerii a afacerilor, acivilității oficiale a funcționarilor, controlul ca conduit a lor să fie potrivită postului ce ocupă.

Cercelarea plângerilor relative la neregularități și întâzieri la serviciu.

Luarea dispozițiilor necesare pentru înlăturarea pe viitor a neregularităților întâzierilor și abuzurilor observate, precum și pentru represiune (pedeapsă).

A. supraveghetoare va dispune așa ca prin înaintarea actelor, mersul afacerilor să nu fie împiedecat de loc sau cel mult pe un timp cât se poate de scurt.

Pot să și rezerve personal cercelarea conducerii afacerilor de către jud. sau procurori și să delege pe cineva care este subordonat.

Cercelarea de supraveghere se poate face și pentru o singură cauză.

Curțile de Apel sunt obligate din oficiu să adune datele relative la justiție . . . precum și a rezultatelor obținute prin aplicarea legii . . . vor înainta . . . .

Acesle date presedintele le va supune unei comisiuni alcătuite din cel puțin șase judecători de sedința, afară de dânsul.

Apartine sferei de activitate a senatului presidial opionionarea și aducerea de rezoluțiune în toate acele chestiuni de administrare justițiară, pe cari le îndrumază ministrul înaintea senatului ori prin ordinațiune generală, ori prin ordinațiune care tractează afaceri singuratece.

Este datorința judecatoriilor apelatorice de a fi cu atențiune cu ocaziunea supra examinării cauzelor și la acea, că oare judecatoriile inferioare țin cu punctualitate regulele de conducere a agendelor.

În praxa de drept se compută numai acel timp, care s'a împlinit în acea eschisionamente, excepționându-se laolaltă anualminte nu poate să treacă de două luni alfel nu se poate computa.

Pe lângă recerintiele de cualificațiune de jude la tabla judecătorească reg, acela carele cel puțin cinci ani: a portat oficiu de jude sau procuror reg.; a continuat praxa advocațională sau notarială publică, a funcționat în specialitatea științelor iuridice, ca profesor univers. a servit în specialitatea de concept în min. justiție, curia, tabla la direcțiunea afacerilor de drept sau la direcțiunea afacerilor fundațiunilor publice.

Atribuțiunea senatului pres. este de a da părerea și a hotări și în toate chestiunile de... deferite senatului de către ministrul de j. prin ordonanța gen. sau specială.

Instanțele de apel, când rezolvă afacerile, sunt datoare să supravegheze, dacă instanțele inferioare aplică sau nu regulile relative la serviciu.

Practica de drept se socoteste numai timpul cât a exercitat-o efectiv, în caz de boală se vor socoti cel mult două luni în cursul unui an, ca practică.

Chiar și aceia cari întrunesc toate condițiunile generale de capacitate cerute pentru magistrați, pot fi numiți consilieri de curte de apel numai dacă cel puțin 5 ani... a fost judecător sau procuror... a exercitat profesiunea de avocat, sau notar p... a fost profesor de drept a fost funcționar de concept etc.

V. M. Dimitriu și Ștefan Laday

Rezumate din „Monitorul Oficial”

Legi, decrete legi, decrete regale, jurnale Cons. de miniștri, deciziuni și ordonanțe ministeriale.

Mon. Of. No. 221 de la 30 Decembrie 1921.

Ministerul de Interne. Decretul No. 5045 din 1 Decembrie 1921. Gh. Alexandrescu prim-pretor plasa la Jud. Maramureș pe 1 Iulie ca funcționar la Directoratul Internelor din Cluj în cl. VII gr. I.

Ministerul Muncii și Ocrotirilor sociale. Sancționarea prin Decret Regal a regulamentului legii pentru încurajarea construcțiunilor de clădiri. Publicarea acestui regulament compus din 111 articole.

Anexă. Desbaterile Adunării deputaților. Decursul ministrului Titulescu.

Mon. Of. No. 222 de la 31 Decembrie 1921.

Ministerul de interne. Decret No. 5460 din 27/XII/922 Maior Suciu Aron numit Prefect al poliției regionale Brașov. Decizia No. 40338 din Dec. 1921 dr. Iuliu Moldovan inspector Genral al Ardealului este autorizat a face numiri a aproba cheltueli în numele ministrului în corpul sanitar al Ardealului.

Ministerul Industriei și Comerțului. Decret No. 4673 din 15 XI/921 se acordă brevete de invențiune în număr de zece, brevete de importatiune opt (multor firme streine, Decret 4674 se acordă 15 brevete de invențiune la firme streine din țară și înăra (2 maghiare) și 3 brevete de importatiune. Jurnal No. 2850/921. Cons. de Miniștri se acordă avantaje Societ. Cosminul din Dorrișoară jud. B. Năsăud.

Ministerul afacerilor streine. Se publică Convențiunea internațională pentru Opium compusă din 52 articole încheiată la Haga la 25 Ianuarie 1912. La această Convenție România a aderat și a fost votată de Cameră și Senat (Decembrie și Ianuar) 1914. Conform Tratatului de pace de la Versailles semnat de România la 28 Iunie 1919, tratatul ratificat de Guvernul Român la 14 Septembrie 1920, Convenția a intrat cu vigoare.

Ministerul Lucrărilor Publice. Decizia No. 22151 din 24/XII/921. Se declară de utilitate publică lucrările de sporirea alimentării cu apă de băut pentru orașul Brașov și se autoriză exproprierea folosinței apelor ce duc la moara succeserilor Elias Mayer conf. art. 41 legea regimului apelor din România și art. de lege XLI din 1881 pentru exproprie a în vigoare în Transilvania și teritoriile alipite din Ungaria și Banat.

Anexe. Desbaterile Adunării Deputaților. (25 Iunie 1921) Inceputul discursului D-lui Mihai Popovici rosiit în ședința Camerei de la 11 Iunie 1921.

Supliment.

Ministerul de interne. Decizia No. 65127 din 11/XII/921, Cu privire la „Instrucțiunile pentru aplicarea mobilizării grâului, șecării derivatelor date de Comisiunea Sup. de Cumpărarea și Regulamentarea Vânzării Cerealelor. Introducere. Formalități. Publicațiuni. Declarațiuni (formulare). Tablouri statistice, Imobilizarea. Pref. Comision. Repartizarea Cotelor. Transporturi. Autorizațiuni. Mijloace de transport. Re-

chiziția. Sancțiuni. Concluzie. Modele cum se face o: declarație, proces verbal, inventar.

Mon. Of. No. 223 de la 1 Ianuarie 1922.

Ministerul de Interne. Decret No. 5513 de la 29/XII/921 dr. Guilelm Șerban numit prefect jud. Solnoc-Dobâca. Decret No. 5528 de la 29/XII 921 dr. Cornel Lupea prim notar județean delegat a îndeplini funcțiunea de prefect județ, Caraș Severin.

Decret No. 5529 din 29/XII/921 dr. Eugen Truțea prin prelor plasa Reghimul de Jos jud. Mureș-Turda delegat prefect jud. Târnava Mare.

Decret No. 5530 din 29/XII/921 dr. Octavian Felecan delegat prefect jud. Turda-Arieș.

Decret No. 5531 din 29/XII 921 dr. Iosif Bollă delegat prefect județul Târnava Mică.

Decret No. 5394 din 31/XII/921 Baziliu Tzura subprefect la Alba de Jos delegat prefect până la numirea titularului.

Decret No. 6463 din 27/XII/921. Sunt încadrate și numiți în prefectura poliției Cluj, Conf. înalt decret șef, al No. 2556 din 28 Iunie 1921.

Popovici Valeriu în funcția de prefect de poliție Mihăilescu St., director Caracioni Juhasz Aurel Fileru Alex., Candale Alex., Cosma I., șef de birou cl. II. Andreescu I., Mehnea Paul și Pop Aefiu șef de birou cl. III. Meresan Tr., Ursu Victor, Chișor Ion. Comisari cl. I. Popovici Isidor. Comandii de sergenți. Clain V., și Vesteneanu ajutoari Comdji Moeanu T. și Millia Salvin șef de birou cl. I.

Decret No. 5441 din 26/XII/921 pentru împărțirea perimetrului orașului Arad în sase circumscripții polițienești Journal-Cons. ministri 5279 din 9/XII/192 Se autoriză cumpararea Castelului lui Mihai Viteazul din Com. Buia Jud. Târnava Mare pentru suma de 500,000 lei și aprobă contractele încheiate între C. Tănăsescu Dir. internelor Cluj, pentru Statul Român și familia Maurer de Ūrmös.

Decizia No. 81552 de la 28/XII/921 pentru numirea întregului personal și încadrarea Conform legii asupra poliției generale a statului a unui număr de 85 de funcționari la prefectura poliției Cluj ca subșefi de birou, comisari cl. II, III arhivari agenți speciali cl. I, comisari speciali ajutoari, impregnate, ofițeri de sergenți, sergenți majori, sub comisari, acesiliar după clase, copisti după clase, agenți la biroul de servitori, camerieri după clase și 40 posturi de sergenti de oraș, se confirmă sergenții de oraș aflați în serviciu.

Ministerul Comunicațiilor. Direcția Generală a postelor telegr. și telefonilor Decizia No. 74570 din 28/XII/921 s'a pus în circulație limbre de asistenta socială de câte 50 lei în locul limbrelor ajutor de aceeași valori ce se retrag.

Ministerul Justiției. Deciziunea No. 55623 de la 26/11—921 prin care se numește Balázs Elemer,

Consilier la Inalta Curte de Casație și Justiție ca membru în comisiunea pentru unificarea legislativă.

Decizia No. 54798 din 22—XII—921 sunt numiți în aceeași comisiune de unificare Dnii: Al. Dobriceanu, C. Marinescu, Panait Ionescu, Nicolae Zamfirescu și Gh. Flaislen președinți și consilieri în pensie la Inalta Curte de Casație.

Monitorul Of. No. 224 de la 2 Ianuarie 1922

Ministerul de finanțe. Numiri de comisiuni la contribuțiile Anunțuri și publicații judecătorești.

Monit. Of. No. 225 de la 3 Ianuarie 1922

Președinția Consiliului de Miniștri. Decret No. 10 din 2 Ianuarie 22 D-l Gh. Lucastevici ministru lucrări publică interim la minist. de Industrie și Comerț.

Ministerul de Finanțe D. M. Oromolu ministerul Industriei și Comerțului se numește pe ziua de 1 Ian. 922 Guvernator al Băncii Naționale. Decret No. 5 din 2—I—922.

D. T. Capitanovici, vice guvernator al Băncii Naționale. Decret No. 6 din 7—I—922.

G. Stroescu, Director al Băncii Naționale. Decret No. 7—I—922.

Leon Sculy Logotheti censor al Băncii Naționale. Decret No. 8—922.

Ministerul de Interne. Dr. Eugen Beles subprefect Jud. Arad se delegă prefect. Decret No. 5526 din 29—XII—921.

Dr. Gh. Baiulescu Inspector gen. activ delegat prefect la Brasov. Decret No. 5508 din 29—XII—921.

Dr. Leon Scridon se numește în funcțiunea de prefect al Judetului Ciuc. Decret No. 5512 din 29—XII—921.

Dr. Nicolae Vlaicu Pres. sedrei orfan, se delegă prefect al Judetului Fagaras. Decret No. 5527 din 29—XII—921.

Dr. Gh. Crețu presed. sedriei orfan, se delegă prefect al Jud. Odorhei. Decret No. 5532 din 29—XII—921.

Ministerul de Instrucție. Dr. T. Solacolu — numit profesor de Botanică medicală fac med Bucurest; Dr. V. Rascanu numit profesor la catedra de fisiologie fac. med. Jasi; Dr. Paul Anghel profesor de Patologie chirurgicală la fac. med. Jasi. Decrete No. 5609, 5610, 5611 din la 31—XII—922.

Ministerul Industrie și Comerțului. Jurnalul Cons. de Miniștri prin Deciziunea No. 5464 din 9—XII—921 și autoriză Societ. Anonimă de asigurări „Fonclera” din Cluj a funcționa și înscrie firma la tribunal cu obligația de a se conforma ast. 147 Cor. Com. român.

Ministerul Lucrărilor publice. Decizia No. 22561 din 27—XII—921 imputernicirea prin care D-l Tillea Eugen director de poduri și sosele din Transilvania și Banat să lucreze în numele ministrului.

Ministerul de domenii. Decizia No. 14422 din 29-XII-1921 prin care *Liviu Martian* inginer silvic — director al serviciului silvic din *Transilvania* cu titlu onorific este delegat a rezolva toate chestiunile privitoare la serviciul silvic și să aproba cheltueli afară de cele date ministrului personal prin lege.

Ministerul de Război. Avansarea medicilor locotenenți dela Institutul Sanitar din Cluj ca medici căpitani în garnizoana Cluj: Med. căp. *Veluda C.* la al. rep. Corp. VI, Med. căp. *Nichita Manole* la spitalul militar al corp. VI, Medic căp. *Kosu Liviu* la reg. 31 artilerie de câmp. Decret No. 5179 din 6 XII 1921.

Direct. XII domenii militare și legea chirriilor Instrucțiuni pentru punerea în aplicare a jurn. Cons. de miniștri No. 4219 din 9 Noembrie 1921 publicat în Mon. Of. No. 186 din 18 Noembrie 1921 și Ardealul Juridic No. 9 din 1921 relativ la cuartiruirea ofițerilor și trupelor în cazurile prevăzute de art. 1 din legea asupra rechizițiilor și la valabilitatea biletelor pentru cuartiruirea ofițerilor emise până la 1 Aprilie 1921.

A. **Cuartiruirea trupelor în cazurile de dislocări.** 1. Studiu care precedă de a nu se dislocă trupe decât în garnizoanele unde ministerul are clădiri și orașele nu suferă de criza de locuințe; 2. Autoritatea militară; 3. Comisiunea mixtă din autorit. militară și autorit. publică locală; 4. Dresare de procese verbale și trimis spre aprobare Ministerului de război; Rolul Comand. teritorial; 5. Stabilirea chirrii: deleg. armatei, deleg. minist. finanțe și deleg. autorit. publice locale; 6. Cum se face plata; 7. Intreținere; 8. Evacuarea; 9. Stricăciuni. Comisiune. Despăgubiri; 10. Clădirile și locuințele ocupate încă din timpul mobilizării, vor conțina să fie ocupate de armată pe baza actelor de rechiziție înlocuite la ocupare, dacă au absolută nevoie. Plata chirriilor se face în bani.

Cuartiruirea ofițerilor, reangajaților și personalul civil care însoțește armata. 1. Legea în baza căreia se face; 2. Câte camere anume se cuvin; 3. Luarea în primire cu Proces-verbal; 4. Plata; 5. Rolul Ministerului de război.

B. **Ofițerii cuartiruiți pe timpul mobilizării și cari continuă a locui în imobilele rechiziționate și după 1 Aprilie 1921.**

I. Biletele de cuartiruire emise de autoritatea militară până la 1 Aprilie 1921. dela trecerea armatei de pe picior de război pe picior de pace, rămân valabile, iar ofițerii cuartiruiți în baza lor vor continua a beneficia de cuartiruirea obținută până la o nouă dată ce se va fixa ulterior printr'un jurnal al Cons. de miniștri.

II. **Ofițerii cari au locuit asemenea imobile până la 1 Aprilie 1921, însă acum nu le mai dețin nu le vor mai putea ocupa.**

III. **Ofițerii cari continuă a ocupa și în prezent locuințele de pe baza de bilete legale de încartiruire însă a căror procese de evacuare sunt în curs de judecată, vor cere suspendarea proceselor și vor putea rămâne în actualele locuințe.**

IV. **Plata chirriilor convenite pentru aceste imobile se va face de chirriaș după normele enunțate în cap. A § c din prezentele instrucțiuni.**

V. **Imobilele care sunt proprietatea Statului, fiind scutite de rechiziție prin art. 33 din legea rechiz. în cuartiruirea ofițerilor care ocupă acum de fapt aceste imobile nu se relungesc.**

1. **Bonuri de rechiziții nu se vor putea elibera pentru nici una din cuartiruirele indicate mai sus, plata urmând a se face în bani direct de către ocupant după modalitățile prevăzute.**

2. **Prin derogare de art. 47 din reg. asupra rechizițiilor, care specifică că cuartiruirea la locuitori constă în locuință, încălzit și luminat, cuartiruirele ce se vor face în baza jurnalului Cons. de miniștri No. 4219 din 1921 și a instrucțiilor de față, vor consta numai în locuințe, urmând ca încălzitul și luminatul să se procure de chirriași.**

3. **Cuartiruirea trupelor și ofițerilor în cazurile de dislocări neprevăzute de art. 1 din legea asupra rechizițiilor, cum ar fi de exemplu: mutarea definitivă a unui corp de trupă dintr'o garnizoană într'alta, mutările de ofițeri în corpurile și serviciile care se găsesc în garnizoanele lor de pace etc. se vor face exclusiv prin mijlocirea oficiilor de închiriere locale.**

4. **Ordinul circular No. 12744 din 31 Oct. 1921 Monit. Of. 188 din 1921, relativ la cuartiruire și dispoziții contrare rămân abrogate.**

Monit. Of. No. 226 de la 4 Ian. 1921.

Ministerul Finanțelor. Decret No. 5565 de la 30 XII 1921 prin care se numesc membrii în Comitetele Caselor de împrumut pentru agricultură și industrie:

Cornel Grozda la Brașov; Dr. M. Șerban la Cluj; Andrei Corda la Oradea-Mare; Ilie Măcelaru la Sibiu; Ion Prescurea la Sighișoara; Pr. Iuliu Rednic la Sighetul Marmăției; Nicolae Valeu la Tg.-Mureș; Gheorghe Adam la Timișoara.

Ministerul de Interne. Decretul No. 32 din 3 Ianuarie relativ la presă cu următorul cuprins:

Art. 1. — Se ridică cenzura preventivă pentru presa cotidiană și periodică pe tot cuprinsul regiunii, în afară de zonele militare în atingere cu frontieră, în care se aplică starea de asediu. Rămâne însă interzisă publicarea atacurilor contra Coroanei contra formei actuale de guvernământ, contra armatei, contra puterilor amice precum și excitarea la revoltă sau contra ordinii legale.

În caz de abatere se va face presiune conform legii și decretului cu No. 2798 din 14 August 1916 asupra stării de asediu.

Art. 2. — Orice publicațiuni în afară de presa cotidiană și periodică ca: Broșuri afișe, mani.este etc. rămân supuse cenzurii preventive, care se va exercita de către parchetele tribunalelor locului, unde aceste publicațiuni urmează a se tipări.

Art. 3. — În zonele militare fixate prin decret No. 833 din 14 Martie 1921, comandamentele vor putea lua orice dispoziție locală sau specială.

Art. 4. — Miniștri de interne, război și justiție vor executa Decretul No. 5583 din 31 XII 1921 prin care *Coriolan Baltă* prin pretor este delegat prefect al Județului Timiș-Torontal în orașul Timișoara.

Decret No. 5580 din 31 XII 1921 prin care inginer *Stan Vidrighin* directorul uzinelor de apă este delegat primar al orașului Timișoara.

Decret No. 5450 din 26 XII 1921 prin care *Cal-*

vocorescu E. și Buzică Th. I. sunt înaintași comisari cl. I prefect al poliției Timișoara.

Ministerul de război. Decret No. 5495 din 29 Dec. 1921. Colonel Grigorovici Emil comandantul Reg. 31 artilerie Cluj. Decret No. 5177 din 5 XII 921, Internii medici: Drăgulescu Celebidache, Ionescu, Petcu și Atanasiu din Institutul sanitar Cluj sunt înaintași la gradul de sublocot. elev medic.

Monit. Of. No. 227 dela 5 Ianuarie 1922.

Ministerul de Interne. Eugen Beles, prefect de județ delegat și prefect al orașului Arad, No. 5581 din 3 XII 921. Ion Pogăciș subprefect Satu-Mare delegat prefect al Județului și orașului Satu-Mare No. 5582 din 21 XII 821 Ministrul Cultelor și Artelor. Se publică în întregime Statutul Organic pentru Congresul Bisericesc al Arhidiecezei Ortodoxe Române a Bucovinei, compus din 57 articole aprobat cu Decret No. 5414 din 26 XII 921 Jurnalul Cons. de miniștri asupra aprobării Regulamentului electoral pentru Congresul Bisericesc al Arhidiecezei ortodoxe române a Bucovinei prin Decret No. 5418 din 26 XII 921 compus din 97 articole. Jurnalul Cons. de miniștri asupra aprobării Regulamentului pentru Administrarea fondului bisericesc ortodox din Bucovina, publicat în întregime compus din 21 articole prin Decret No. 5419 din 26 XII 921, precum și complectarea cu Gestiunea internă a congresului acesta bisericesc compus din 109 articole publicate în extenso și aprobate prin Decret No. 5420 din 26 XII 921.

Ministerul Instrucției. Legea pentru recun. ster. a ca persoana morala și juridică a Societății Școlilor de fete pentru cresterea Orfanilor. 17 articole, promulgati 5601 din 31 XII 921.

Ministerul Justiției. Decretele No 35 și 36 dela 3/I 922 asupra mișcării în magistratură Alexandru Pop Procurator general cl. V gr. I la Curtea de Apel Cluj, Timotei Radi. presedinte la Trib. Timișoara cl. VI gr. I, Alexandru M. Nicolau. presedinte trib Iboșfalau înaintat pe loc în cl. VI. gr. I., Stefan Pascu numit notar public la Lugos, Emil Bozac numit notar public la Năsăud, Cornel Cărpinișău procuror trib. Sibiu înaintat cl. VII gr. I pe loc Valer Roșca procuror trib. Sibiu înaintat cl. VIII gr. I pe loc Augustin Bolcaș judecător la ocolul Marghita Jud. Bihor înaintat pe loc in cl. VII gr. II, Ignatie Sziber se înaintează judecător cl. VIII gr. I la ocolul Aradul-Nou jud. Timiș Dimitrie D. Dumitrescu se înaintează judecător cl. VII gr. II la tribunalul Odorhei, Emanuel Em. Stănescu se numește procuror in cl. VII gr. II la tribunalul Timișoară, Constantin M. Constantinescu se înaintează judecător cl. VII gr. II la ocolul Oradea Mare Petre Pasnicu se permută judecător in cl. VII gr. II la ocolul Satu-Mare.

Ministerul Lucrărilor publice. Decizia No. 25560 din 30—XII—921 prin care Oprean Rudolf directorul serviciului apelor din Transilvania și Banat este autorizat cu lucrări și numiri de personal.

Monit. Of. No. 228 de la 6 Ianuarie 1922.

Președinția Cons. de Miniștri. Decizia No. 70 de la 5—I—922 Dl. D. Bogos numit Ministru fără portofoliu al Eesrabiei.

Decizia No. 5650 din 11—XII—921 pentru desființarea serviciului de Control al abuzurilor și delegația dată ofițerilor controlori încetează pe ziua de 1 Ianuar 1922.

Ministrul de interne. Decizia No. 48 din 4—I—922 Dr. Cornel Lupea prefect jud. Caras Severin se delegă cu funcția de Comisar al guvernului pe lângă Comunitatea de avere a fostului regiment confinar Român—Bănătea No. 13. Nicolae Saini—Georges numit primar la Georgheni Jud. Ciuc.

Decizia No. 2017 prin care se aprobă raportul rectorului universității din Bucureșta pentru aplanarea conflictului ivit între Facultatea de medicină din București și Eforia spitalelor civile.

Decizia No 438 din 3—I—922 relativ la data și condiții la examenului de aptitudine și capacitate pentru funcțiunea de administrator de plasă.

România

Ministerul Justiției—Directoratul General din Cluj.
No 38597 1921. U.

Circulară

către censiliile barourilor avocaților.

Consiliul Miniștrilor în sedinta sa dela 24 Decembrie 1921, sub No. 5477, luând în deliberare referatul dlui Ministru al Justiției sub No 55454 din 26 Decembrie 1921, pentru motivele expuse în zisul referat, Consiliul, acordă un ultim termen de o lună avocaților din ținuturile unite pentru depunerea jurământului, ca să poată beneficia de toate drepturile, ce decurg din calitatea de cetățean român și din drepturile dobândite în serviciile făcute și titlurile obținute în Statele, cărora au aparținut înainte de Unire. Acest termen curge dela data publicării prezentului Jurnal in Monitorul Oficial. Dispozițiunile acestui Jurnal vor fi aduse la îndeplinire de domnul Ministru al Justiției.

Pentru ducerea la îndeplinire a acestui Jurnal in baza mandatului primit cu No 55621 al Ministerului Justiției, ordonăm:

1. Termenul de anunțare expiră la 27 Ianuarie 1922 incl.
2. Admiterea la jurământ o pot cere toți acei avocați cetățeni romani cari nu au prestat jurământul prescris catră Statul Român fie din motiv, că samați fiind sau refuzat, fie că anunțându se ulterior nu au fost admisi la jurământ din motive de ordin politic, fie că din ori alt motiv nu s'au anunțat ori nu s'au putut anunța la jurământ.

3. Cererile vor fi înaintate barourilor avocațiale competente, cari vor hotari asupra lor, separat pentru fiecare. Hotărârile sunt apelabile la Consiliul superior pentru afacerile administrațive și disciplinare ale avocaților Cluj.

4. Jurnalul Consiliului de Miniștri nu atinge drepturile autonome ale-barourilor, garantate prin legile, decretale și ordonanțele in vigoare, și in special dreptul de a cerceta din caz in caz fiecare cerere și a hotari asupra ei din punctul de vedere al legilor și ordonanțelor referitoare la avocați, cari cuprind condițiile de admisibilitate de ordin moral, de capacitate etc. pentru înscrierea in tabloul avocaților.

5. Barourib sunt rugate ca până la 1. Martie 1922 să ne raporteze despre cele făcute înaintându ne tabloul avocaților anunțați și admisi la jurământ, iar la cei neadmiși in dicându-ne motivul neadmiterii.

Cluj, la 28 Decembrie 1921.

 Seminarul de drept Dr. Muresianu
Cluj, Str. N. Jorga 23. Telefon: 13